

Grund- og Nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg – Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1083/2006 for så vidt angår tilbagebetalingspligtig støtte og finansieringsteknik

KOM(2011) 483 endelig

Den 9. september 2011

1. Baggrund

Kommissionen har den 1. august 2011 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1083/2006 for så vidt angår tilbagebetalingspligtig støtte og finansieringsteknik. Med forordning nr. 1083/2006 har det siden 1. januar 2007 været muligt at give samhørighedsstøtte i form af tilbagebetalingspligtige bidrag eller andre finanstekniske instrumenter.

2. Hjemmelsgrundlag

Forordning (EF) nr. 1083 har hjemmel i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 175. Kommissionens forslag til ændring af forordning (EF) nr. 1083/2006 berører ikke hjemmelsgrundlaget.

3. Nærhedsprincippet

Da Kommissionens forslag vedrører rammebetingelserne for den europæiske samhørighedspolitik, kan det kun behandles på EU-niveau. Forslaget er således i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Formål og indhold

De hidtidige erfaringer med implementeringen af forordning (EF) nr. 1083/2006 viser, at anvendelsen af finansieringsinstrumenter har været begrænset, blandt andet som følge af juridiske usikkerheder om betingelserne herfor. Kommissionens forslag søger at udvide mulighederne for deres anvendelse samt på at præcisere betingelserne herfor. Samtidigt sigter forslaget på at forbedre rapporteringen vedrørende anvendelsen af finansieringsinstrumenter.

Konkret foreslås der indføjet et nyt nr. 8) i artikel 2 i forordning 1083/2006, som omfatter en definition af de former for tilskud, der skal tilbagebetales.

Med forslaget om et nyt underafsnit 3a under afsnit III, kapitel II, indføres der yderligere bestemmelser vedrørende tilbagebetalingspligtig støtte. Med forslag om en ny artikel 43a fastlægges, at strukturfondene kan finansiere udgifter vedrørende et projekt, der omfatter bidrag til tilbagebetalingspligtig støtte. Derudover gøres det i den foreslåede nye artikel 43b mere klart, at tilbagebetalt støtte skal opføres på en særskilt konto og kun må genanvendes til samme formål eller i overensstemmelse med det operationelle programs mål.

Målet med forslaget til den nye artikel 44a er at præcisere, at bestemmelser vedrørende store projekter (artikel 39), indtægtsskabende projekter (artikel 55) og operationers varighed (artikel 57) principielt ikke skal anvendes på finansieringstekniske instrumenter, jf. artikel 44, da de nævnte bestemmelser er fastlagt for støtte i form af tilskud. I sammenhæng hermed foreslås en

ny artikel 67a om indberetninger vedrørende finansieringstekniske instrumenter. Den foreslåede nye artikel skal sikre en betryggende kontrol gennem medlemsstaterne og Kommissionen af gennemførelsen af finansieringsinstrumenterne. Samtidigt foreslås et nyt afsnit i artikel 78, stk. 6, i forordning (EF) nr. 1083/2006 at indføre en retlig forpligtelse til at sikre, at det finansielle bidrag anvendes til støtteberettigede udgifter inden for en tidsramme af to år efter betalingen til fonden.

Endeligt indeholder den foreslåede nye artikel 78a en generel bestemmelse om krav vedrørende udgiftsoversigter.

5. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

6. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Forslaget har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

7. Konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet og beskyttelsesniveauet.

Kommissionens forslag indebærer ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget og for samfundsøkonomien, idet forslaget hverken ændrer EU's årlige budgetter eller de enkelte landes rammer for samhørighedsmidler. Kommissionen håber dog, at forslaget kan medføre en højere udnyttelse af samhørighedsmidlerne end hidtil, hvilket i givet fald kan føre til færre tilbageførsler af ubrugte midler til EU-medlemslandene. Der hersker dog betydelig usikkerhed om omfanget af denne effekt. De nye bestemmelser ventes kun i begrænset omfang at blive anvendt i forbindelse med det danske program under EU's samhørigheds-politik.

Forslaget berører ikke direkte miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Forslaget er ikke sendt i høring.

9. Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side er man som udgangspunkt tilbageholdende overfor yderligere ændringer af forordning (EF) nr. 1083/2006, da det må frygtes, at disse vil præjudicere forhandlingerne om de nye samhørighedsforordninger og de flerårige finansielle rammer. Danmark har dog ingen grundlæggende indvendinger imod en øget anvendelse af finansieringsinstrumenter i samhørighedspolitikken, i det omfang at dette kan medføre en større effekt af midlerne samt sikre bedre incitamentter til deres målrettede anvendelse. I forhold til forslagets bestemmelser om præciseringer af gældende ret og regler om tilbagebetalingspligtig støtte har Danmark således ingen indvendinger, forudsat dog at reglen om automatisk betalingsfrigørelse ("n+2") ikke vil kunne omgås, kontrollen med midlerne ikke svækkes og den nationale medfinansiering ikke mindskes. Danmark vil være skeptisk over for forslaget, hvis det indebærer øgede udgifter.

De dele af forslaget, der vedrører forslag til krav til indberetninger bør udskydes til forhandlingerne om de nye samhørighedsforordninger, ligesom reglerne om frister for afløb alene bør anvendes på tilsagn om støtte udstedt efter forordningens ikrafttræden.

10. Generelle forventninger til andre landes holdninger

På baggrund af den første drøftelse af forslaget på arbejdsgruppeniveau lader det til, at en række lande er grundlæggende positive overfor forslaget vedrørende en præcisering af anvendelsen af finansieringsinstrumenter. Derimod er udbredt skepsis vedrørende spørgsmålet om tilpasning af rapporteringspligten.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.